

خبر

ارائه جزئیاتی از طرح ترامپ برای برقراری صلح خاورمیانه

میانجیگری یک جانبه واشنگتن

● دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا، اعلام کرد که به‌زودی طرح خود برای ایجاد «دو کشور» مستقل اسرائیل و فلسطین در کنار یکدیگر را ارائه خواهد کرد؛ اما فلسطینی‌ها آمریکا را به عنوان میانجیگری بی‌طرف قبول ندارند.
به گزارش دویچه‌وله، رئیس‌جمهور ایالات متحده، در دیدار با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد، راه‌حل ایجاد «دو کشور» مستقل را به‌عنوان راه‌حل بحران میان اسرائیل و فلسطینی‌ها مطرح کرد و گفت حداکثر در چهار ماه آینده دراین‌باره طرحی ارائه خواهد کرد؛ اما سخنرانی نخست‌وزیر اسرائیل و رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در مجمع عمومی نشان داد که چنین اقدامی به آسانی امکان‌پذیر نخواهد بود.
محمود عباس در سخنرانی خود گفت ایالات متحده شانس ایجاد دو کشور مستقل را از بین برده است. او ضمن تأکید بر اینکه دولت ترامپ همه تعهدهای دولت‌های پیشین آمریکا را زیر پا گذاشته، گفت آمریکا دیگر نمی‌تواند در بحران خاورمیانه به‌عنوان میانجیگری بی‌طرف نقشی ایفا کند. او در این راستا به انتقال سفارت آمریکا به بیت‌المقدس (اورشلیم) و قطع کمک‌های مالی به پناهندگان فلسطینی اشاره کرد.

بنیامین نتانیاهو هم اکثر وقت سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل را به برنامه هسته‌ای ایران اختصاص داد و به بحران خاورمیانه اهمیت جدانی نداد. او تنها از همکاری با ایالات متحده برای جامه عمل پوشاندن به طرح صلح ترامپ ابراز خرسندی کرد.

راه‌حل ایجاد دو دولت مستقل برای پایان بحران اسرائیل و فلسطینی‌ها را اکثر کشورها پذیرفته‌اند. براساس طرحی که پیش‌تر ارائه شده، این دو دولت باید در مناطق بین دریای مدیترانه و کرانه باختری رود اردن ایجاد شوند. اراضی این مناطق بین دو منطقه بر مبنای مرزهای تعیین‌شده در سال ۱۹۴۷ تقسیم خواهد شد. هر دو طرف تأکید کرده‌اند که اورشلیم را پایتخت خود می‌دانند. فلسطینی‌ها به بخش شرقی این شهر به‌عنوان پایتخت کشور مستقل خود چشم دوخته بودند؛ جایی که اماکن مقدس‌شان واقع شده است. این در حالی است که مذاکرات صلح به دلایل گوناگون معلق مانده است که مهم‌ترین آنها ادامه شهرک‌سازی اسرائیل در مناطق فلسطینی، خودداری فلسطینی‌ها از به‌رسیت‌شناختن اسرائیل به‌عنوان کشوری یهودی است. فلسطینی‌ها اصرار دارند که مرزها باید طبق توافق ۱۹۴۷ باشد و دست‌کم ۲۲ درصد از سرزمین‌های تاریخی به آنان واگذار شود؛ اما اسرائیل در بخشی از این مناطق، به‌ویژه در کرانه غربی شهرک‌سازی کرده و حاضر نیست که آنها را به فلسطینی‌ها واگذار کند. یکی دیگر از نکات مورد اختلاف، بازگشت پناهندگان جنگ ۱۹۴۸ و خانواده‌هایشان است. فلسطینی‌ها می‌گویند این افراد باید حق بازگشت به خانه‌های سابق خود را داشته باشند؛ اما اسرائیل با چنین اقدامی مخالف است.

دولت‌های پیشین ایالات متحده بارها از راه‌حل ایجاد دو دولت حمایت کرده‌اند و به ایفای نقش میانجیگری بی‌طرف در این بحران تمایل نشان داده‌اند؛ اما با انتقال سفارت ایالات متحده از تل‌آویو به بیت‌المقدس، آمریکا از این موضع خود خارج شد. علاوه‌براین واشنگتن کمک‌های مالی خود به آژانس امداد و اشتغال سازمان ملل متحد (آنرو) برای آوارگان فلسطینی در خاور نزدیک را متوقف کرده است. این اقدامات باعث شده‌اند که فلسطینی‌ها از ایالات متحده به‌عنوان میانجیگری بی‌طرف قطع امید کنند.

از سوی دیگر دیوید فریدمن، سفیر آمریکا در اسرائیل که در تیم تدوین معامله قرن نیز عضو است، پنجشنبه‌شب در سخنانی گفت: از اسرائیل حتی برای تأمین نیازهای امنیتی‌اش تنصیع نخواهد شد. او همچنین گفت که دشواری‌هایی را در اصطلاح «تشکیل دو کشوری» می‌بیند؛ زیرا می‌توان آن را از جوانب بسیاری تفسیر کرد. فریدمن گفت که آمریکا به صورت شفاف می‌گوید اگر نظام خودمختار فلسطینی‌ها با امنیت اسرائیل تعارضی داشته باشد، واشنگتن در جبهه اسرائیل خواهد ایستاد.

تمایل مسکو برای میانجیگری

این در حالی است که روسیه نیز خواهان حل بحران خاورمیانه و میانجیگری بین اسرائیل و فلسطین است. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه، پس از سخنان ترامپ گفت مسکو قصد دارد سازش میان اسرائیل- فلسطین را با رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین به بررسی و گفت‌وگو بگذارد. او در آغاز دیدارش با محمود عباس در حاشیه نشست‌های مجمع عمومی سازمان ملل تصریح کرد: ما نیاز داریم که وضعیت در فلسطین را بررسی کنیم. با توجه بسیار به ارزشی‌ها و وضعیت فلسطین می‌نگریم. لاوروف خاطرنشان کرد: دوست داریم که بدایم چگونه جامعه بین‌الملل به‌ویژه روسیه می‌توانند روند صلح میان فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها را براساس قطع‌نامه‌های سازمان ملل و طرح صلح عربی پیش ببرند. محمود عباس نیز عنوان کرد: در راس اولویت‌های رهبری فلسطین درحال‌حاضر سه محور قرار دارد که محور نخست مشخص‌کردن ماهیت روابط ما با ایالات متحده و دوم روابط ما با اسرائیل و سوم روابط ما با حماس است.

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، روز پنجشنبه برای اولین‌بار از زمان رئیس‌جمهوری به آلمان سفر کرد؛ سفری سه‌روزه که به‌گفته فرانک والتر اشتاین‌مایر، رئیس‌جمهوری آلمان، «به‌معنای عادی‌سازی روابط نیست، بلکه می‌تواند آغازی برای آن باشد». بحران مالی این روزهای ترکیه و تنش در روابط با آمریکا، سفر اردوغان به آلمان را به یکی از حیاتی‌ترین تلاش‌های ترکیه برای بازگرداندن اعتبار از دست‌رفته‌اش در میان سرمایه‌گذاران خارجی و متحدان غربی او بدل کرده است. اما مهم‌تر از آن، فرصتی است برای جبران گذشته و بازگشت دوباره به افوش آلمان. دو طرف در سال‌های اخیر به سر بسیاری مسائل با یکدیگر اختلاف داشتند؛ از زندانی‌کردن شهروندان آلمانی در ترکیه با اتهامات سیاسی گرفته تا ممنوعیت سخنرانی‌های انتخاباتی مقامات ترکیه در آلمان در آستانه همه‌پرسی سال گذشته این کشور. جدال لفظی میان دو طرف به حدی بالا گرفت که اردوغان، بسیاری از مقام‌های آلمانی از جمله آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان را «نازی» خواند و بارها از این اظهارات خود دفاع کرد. باوجود این اختلافات، دو طرف محتاج یکدیگر هم بوده و هستند؛ ترکیه برای رفع و رجوع بحران اقتصادی خود به آلمان و کشورهای اتحادیه اروپا نظر دارد و آلمان و دیگر کشورهای اروپایی هم برای مهار موج پناهیویان به ترکیه وابسته‌اند.

به نظر می‌رسد همین نیازها اردوغان را برای سفری سه‌روزه راهی آلمان کرد. روز جمعه و یک روز بعد از حضور اردوغان در برلین، رئیس‌جمهوری ترکیه با آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان دیدار کرد و سپس دوطرف در کنفرانسی خبری حاضر شدند. مرکل با اشاره به اهمیت این دیدار به خبرنگاران گفت: «وقتی اختلاف‌هایی وجود دارد، دیداری مشخصی برای حل این اختلاف‌ها حیاتی است». مرکل که برای پیش‌کشیدن بحث حقوق بشر و پیش‌رفتن ترکیه به سمت دیکتاتوری در دیدار خود با اردوغان تحت فشار بود، گفت که درباره شهروندان آلمانی زندانی در ترکیه با اردوغان گفت‌وگو کرده است: «من خواستار حل‌شدن هر چه زودتر این مسائل شدم». مرکل با بیان اینکه خواستار بهبود روابط با ترکیه است، گفت: «به‌دلیل برخی مشکلات

و دشواری‌ها، روابط ما دست‌خوش تنش‌هایی شده بود. آزادی بیان و رسانه، بازداشت‌های متعدد و همچنین دستگیری برخی شهروندان آلمانی در ترکیه، از جمله آن بود». اردوغان اما همچنان به انتقادها بی‌اعتنا بود و تأکید داشت که باید به سیستم قضایی ترکیه احترام گذاشت.

بحران سوریه

صدراعظم آلمان با اشاره به بحران سوریه و توافق جدید بر سر موضوع ادلب، از برگزاری نشست چهارجانبه به‌همراه رؤسای جمهور روسیه و فرانسه خبر داد. او افزود: ترکیه کار بزرگی در موضوع مهاجران انجام داده و هم‌اکنون بیش از سه میلیون پناهنده سوری در این کشور هستند. مرکل در پایان با مهم‌اندستن تصمیم اتحادیه اروپا با ترکیه درباره موضوع پناهندگان، بر تداوم همکاری با این کشور در موضوع مبارزه با تروریسم تأکید کرد.

جهان

آرمینا

اردوغان پس از مدت‌ها ریزنی برای گفت‌وگو با مرکل به برلین رفت

چشم‌یاری

اقتصاد

روابط اقتصادی و تجاری یکی دیگر از محورهای بود. آزادی بیان و رسانه، بازداشت‌های متعدد و همچنین دستگیری برخی شهروندان آلمانی در ترکیه، از جمله آن بود». اردوغان اما همچنان به انتقادها بی‌اعتنا بود و تأکید داشت که باید به سیستم قضایی ترکیه احترام گذاشت.

بحران سوریه

صدراعظم آلمان با اشاره به بحران سوریه و توافق جدید بر سر موضوع ادلب، از برگزاری نشست چهارجانبه به‌همراه رؤسای جمهور روسیه و فرانسه خبر داد. او افزود: ترکیه کار بزرگی در موضوع مهاجران انجام داده و هم‌اکنون بیش از سه میلیون پناهنده سوری در این کشور هستند.

گرفته شده است...اقتصاد ترکیه اما بر پایه اصول قاطعی بنا شده و نوسانات مقطعی اثر کمی بر آن دارد».

اعتراض‌ها به سفر اردوغان

رئیس‌جمهوری ترکیه در حالی روز پنجشنبه وارد برلین، پایتخت آلمان، شد که از همان بدو ورود اعتراض‌ها به بازداشت روزنامه‌نگاران و منتقدان دولت ترکیه آغاز شد. در فرودگاه برلین بنری روی یک خوردو نصب شده بود با این مضمون: «جناب اردوغان به برلین می‌رود، روزنامه‌نگاران به زندان». بعدازظهر جمعه نیز تظاهراتی گسترده در برلین برگزار شد که به گفته سازمان‌دهندگان حدود ۱۰ هزار نفر در آن شرکت کردند.

کنفرانس خبری مشترک مرکل و اردوغان هم بی‌اعتراض نماند و در میانه این کنفرانس خبری یکی از خبرنگاران حاضر در جلسه به اظهارات اردوغان درباره آزادی بیان و بازداشت‌ها اعتراض کرد که نیروهای امنیتی او را به بیرون منتقل کردند.

جنجال بر سر سردبیر روزنامه جمهوری

اعتراض به بازداشت روزنامه‌نگاران ترکیه‌ای در سفر اردوغان به آلمان در حالی برجسته شد که رئیس‌جمهوری ترکیه حتی در این سفر هم به تاخت‌وتاز خود به روزنامه‌نگاران ادامه داد و خواستار استرداد جان دوندار، روزنامه‌نگار برجسته ترکیه‌ای شد که در آلمان زندگی می‌کند. اردوغان در کنفرانس خبری، دوندار را به جاسوسی متهم کرد و مدعی شد که او مسائل محرمانه دولت را فاش کرده است. دوندار در سال ۲۰۱۶ به افشای مسائل محرمانه دولتی متهم شد. در آن زمان روزنامه جمهوریّت، به سردبیری دوندار گزارشی همراه با چند عکس و ویدئو درباره ارسال اسلحه از سوی ترکیه به سوریه منتشر کرده بود. جان دوندار پس از آن به بیش از پنج سال حبس محکوم شد، اما موفق شد از ترکیه خارج شود و اکنون حدود دو سال است که در آلمان زندگی می‌کند.

پیش از این کنفرانس خبری، گزارش‌ها حاکی از آن بود که اردوغان تهدید کرده در صورت حضور دوندار، در این کنفرانس حاضر نخواهد شد. از همین‌رو جان دوندار خود اعلام کرد که در این کنفرانس شرکت نمی‌کند تا اردوغان به بهانه حضور او از زیر سؤال‌ات دیگر خبرنگاران شانه خالی نکند.

درحالی‌که چین و روسیه به شورای امنیت پیشنهاد کرده‌اند باید کاهش اقدامات سخت علیه کره‌شمالی را بررسی کند، وزیر خارجه آمریکا به اعضای شورای امنیت سازمان ملل هشدار داد آنها باید به‌واسطه اعمال تحریم‌ها علیه کره‌شمالی درسی به دیگران بدهند. همچنین کره‌شمالی موافقت خود را با پیشنهاد همسایه جنوبی‌اش مبنی بر برگزاری اولین نشست پارلمانی مشترک بین دو کشور در سال جاری میلادی اعلام کرد.

به‌این‌ترتیب میزان کمک‌های آمریکا در این زمینه به ۹۰ میلیون دلار خواهد رسید.

ابراز تمایل مادورو و ترامپ برای مذاکره در حالی مطرح می‌شود که نیکسی هبلی، نماینده دائم آمریکا در سازمان ملل، با حضور در تجمع مخالفان مادورو در نیویورک خواستار برکناری او از قدرت شد. هبلی خطاب به حاضران در این تجمع گفت: «ما برای ونزوئلا می‌چکنیم و مسیرمان را تا برکناری نیکلاس مادورو، رئیس‌جمهوری این کشور، ادامه خواهیم داد. نیاز داریم صدای شما در جهان شنیده شود و من به شما اطمینان می‌دهم که صدای شما در آمریکا بلند خواهد بود».

در حال‌حاضر سیاست دونالد ترامپ در قبال ونزوئلا ترکیبی است از تهدید و تحریم حکومت مادورو و اختصاص کمک مالی برای کاهش اثرات منطقه‌ای و انسانی بحران ونزوئلا. بااین‌حال هنوز مشخص نیست که آیا دونالد ترامپ می‌خواهد از مشق «دیدار با رئیس‌جمهور ایالات متحده» رای تغییر رفتار مادورو استفاده کند.

اظهارات جدید رؤسای‌جمهور ایالات متحده و ونزوئلا و تمایل آنها برای دیدار از این جهت اهمیت بیشتری می‌یابد که ترامپ قرار است اولین سفر خود به کشورهای آمریکای‌لاتین را در ماه نوامبر انجام دهد. او پیش از این به طور غیرمستقیم به این نکته اشاره کرده بود که آمریکا برای مقابله با افزایش نفوذ چین در آمریکای‌لاتین، باید دزترین مونرو را بازتعریف کند. باوجوداین دولت او مانند دولت باراک اوباما تاکنون استراتژی روشن و مشخصی در قبال این منطقه اتخاذ نکرده است. شاید بحران ونزوئلا فرصتی تازه در اختیار واشنگتن قرار دهد تا سیاستی قانع‌کننده در قبال ونزوئلا و کشورهای آمریکای‌لاتین در پیش گیرد؛ سیاستی متفاوت با سیاست کنونی شامل اعمال فشار صرف و بدون ایجاد انگیزه‌ای برای تغییر.

ناتو خود را برای برگزاری رزمایشی بزرگ آماده می‌کند

رویارویی با مسکو

پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) خود را برای بزرگ‌ترین مانور نظامی پس از پایان جنگ سرد آماده می‌کند؛ رزمایشی که در واقع پاسخی به مانور نظامی روسیه است که چندی‌پیش با همکاری نظامی چین و مغولستان برگزار شده بود. به گزارش دویچه‌وله، ۴۴ هزار سرباز که ۱۰ هزار نفر آنها به ارتش آلمان تعلق دارند، در رزمایش ناتو شرکت خواهند کرد؛ این رزمایش قرار است از ۲۵ اکتبر تا ۲۳ نوامبر در نروژ برگزار شود. ناتو از پایان جنگ سرد تاکنون چنین رزمایش وسیعی را انجام نداده بود. پس از آنکه روسیه در سال ۲۰۱۴ شبه‌جزیره کریمه را که متعلق به اوکراین بود، اشغال کرد، ناتو نیز سیاست استراتژیک خود را تغییر داد. اما اشغال کریمه سبب شد که کشورهای لهستان، لیتوانی، لتونی و استونی خود را در معرض خطر تجاوز روسیه ببینند و خواستار دفاع از خود شوند. یک سخنگوی ناتو در بروکسل به خبرگزاری آلمان گفت که رزمایش جدید ناتو به طور مشخص در مقابله با حمله احتمالی روسیه به دیگر کشورهای همسایه انجام نمی‌شود، بلکه تمرینات واکنش سریع ناتو را بر عهده بگیرد.

رویداد

سفر بن سلمان به کویت

● معاون وزیر خارجه کویت از سفر ولیعهد عربستان به این کشور خبر داد. خالد جلاله، معاون وزیر خارجه کویت، پس از شرکت در مراسمی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان، امروز سفری رسمی به کویت خواهد داشت. جلاله روابط دو کشور کویت و عربستان را برجسته و رو به رشد توصیف کرد.

لغو شهروندی افتخاری سوچی

● نمایندگان پارلمان کانادا به لغو شهروندی افتخاری آتک سان سوچی، از رهبران میانمار (برمه)، رای داده‌اند. قطع‌نامه پارلمان کانادا در واکنش به کشتار اقلیت مسلمان روهینگیا در میانمار به دست ارتش این کشور صادر شد. مجلس عوام کانادا پیش‌تر از رخدادهای میانمار به‌عنوان نسل‌کشی نام برده بود.

کناره‌گیری آسانژ از سردبیری ویکی‌لیکس

● جولیان آسانژ، بنیان‌گذار سایت افشاگر ویکی‌لیکس که در شش سال گذشته در سفارت اکوادور در لندن به‌سر می‌برد، روز پنجشنبه به دلیل دسترسی‌نداشتن به اینترنت، از مقام سردبیری این سایت کناره‌گیری کرد. تیم ویکی‌لیکس می‌گویند نبود تماس با آسانژ ادامه کار با او را دشوار کرده بود؛ بااین‌حال او همچنان به‌عنوان ناشر اصلی این سایت باقی می‌ماند.

حبس خانگی ۲ برادرزاده پادشاه عربستان

● مخالفان سعودی گزارش داده‌اند عربستان برای تحت فشار قراردادن «احمد بن‌عبدالعزیز»، برادر پادشاه عربستان، چهار نفر از پسران او را حبس خانگی کرد. احمد بن‌عبدالعزیز که در لندن به‌سر می‌برد، شهریور ماه گذشته در اظهاراتی بی‌سابقه «سلمان بن‌عبدالعزیز»، پادشاه و «محمد بن‌سلمان»، ولیعهد عربستان را مسئول جنایات انجام‌گرفته در یمن معرفی کرد.

اختلاف آمریکا با چین و روسیه بر سر کره شمالی

● درحالی‌که چین و روسیه به شورای امنیت پیشنهاد کرده‌اند باید کاهش اقدامات سخت علیه کره‌شمالی را بررسی کند، وزیر خارجه آمریکا به اعضای شورای امنیت سازمان ملل هشدار داد آنها باید به‌واسطه اعمال تحریم‌ها علیه کره‌شمالی درسی به دیگران بدهند. همچنین کره‌شمالی موافقت خود را با پیشنهاد همسایه جنوبی‌اش مبنی بر برگزاری اولین نشست پارلمانی مشترک بین دو کشور در سال جاری میلادی اعلام کرد.

رزمایش مشترک آمریکا–ژاپن

● ارتش ژاپن اعلام کرد نیروی هوایی ژاپن با بمب‌افکن استراتژیک B-52 نیروی هوایی آمریکا، مانور هوایی مشترکی را بر فراز دریای چین شرقی و دریای ژاپن انجام داده است. بر اساس این بیانیه، در این مانور ۱۴ فروند اف-۱۵ و دو فروند اف-۲ از نیروی هوایی ژاپن و یک فروند بمب‌افکن استراتژیک B-52 نیروی هوایی ارتش آمریکا حضور داشته‌اند.

دیدار نمایندگان طالبان با مقام‌های کابل

● نمایندگانی از طالبان با هیئتی از دولت افغانستان در عربستان دیدار کرده و به بررسی اوضاع امنیتی پیش از انتخابات پارلمانی ماه آتی میلادی و همچنین آزادی محدود زندانیان پرداختند. همچنین کمیته انتخابات پارلمانی افغانستان از روز گذشته در سراسر این کشور آغاز شد. این کمیته انتخاباتی ۲۰ روز مانده به برگزاری انتخابات پارلمانی در ۱۷ اکتبر سال جاری آغاز شده است.

شناسایی سومین مأمور روس در پرونده اسکرپال

● پلیس انگلیس سومین مأمور اطلاعاتی روس را که معتقد است در پرونده مسمومیت سرگنی اسکرپال دست داشته، شناسایی کرده است. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، روزنامه تلگراف از شناسایی سومین مأمور اطلاعاتی روس در پرونده مسمومیت سرگنی اسکرپال، جاسوس دوجانبه روس و دخترش از سوی پلیس انگلیس خبر داد.

حمایت الجبیر از توافق روسیه و ترکیه

● عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان سعودی، تأکید کرد توافق‌های روسیه و ترکیه بر سر استان ادلب عالی بوده و یک تحول مثبت در شرایط این استان محسوب می‌شود. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه و رجب طیب اردوغان، توافق‌نامه‌ای را برای ایجاد یک منطقه ۹ تا ۱۲ مایلی غیرنظامی در استان ادلب واقع در خط تماس مخالفان سوری و نیروهای دولت دمشق ایجاد کردند که ۱۵ اکتبر سال جاری میلادی اجرایی خواهد شد.